

T.C.  
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI  
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

**Sayı** : B.11.1.SHG.0.14.00.00/ 2600

24/01/2008

**Konu** : Sağlık Sertifika Geçerlilik Süreleri  
ve Sağlık Sertifika İşlemleri

D A Ğ I T I M L I

31.12.2007 tarih ve 26743 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Uçak Pilotu Lisans Yönetmeliğinde (SHY-1) Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 3 üncü maddesi;

"Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(6) Sağlık sertifikalarının geçerlilik süresi, JAR FCL 3 ve SHT-3 hükümlerine göre belirlenir.

(7) Sağlık sertifikalarının geçerlilik süresi, klinik olarak gerekli olan durumlarda SHGM veya SHGM tarafından yetkilendirilmiş havacılık tıp merkezleri veya SHGM tarafından yetkilendirilmiş uçuş tabipleri tarafından azaltılabilir." Hükümüne amirdir.

Söz konusu yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile birlikte 1 inci ve 2 nci sınıf sağlık muayeneleri sonucunda "ICAO Ek 1 ve JAR FCL 3'e göre uçuşa elverişlidir" kararı verilen uçucu personele düzenlenecek sağlık sertifikaları geçerlilik süreleri ve sağlık sertifika işlemlerine ilişkin uygulanacak usul ve esaslar aşağıda belirtilmiştir.

(1) 1 inci sınıf sağlık sertifikaları;

(a) Tek pilota sertifikaya hava araçlarında, yolcu taşıyan ticari hava taşımacılığı operasyonlarında görev yapan 1 inci sınıf kapsamındaki pilotlar için, 40 yaşını dolduruncaya kadar 12 ay, sonrasında 6 ay geçerlidir.

40 ıncı yaş gününe 6 aydan daha az süre var iken sağlık muayenesine girmeleri halinde 1 inci sınıf sağlık sertifika bitiş tarihi, 40 ıncı yaş gününü 6 ay geçen gün olacaktır.

(b) Diğer durumlarda görev yapan 1 inci sınıf kapsamındaki pilotlar için 60 yaşını dolduruncaya kadar 12 ay, sonrasında 6 ay geçerlidir.

60 ıncı yaş gününe 6 aydan daha az süre var iken sağlık muayenesine girmeleri halinde, 1 inci sınıf sağlık sertifika bitiş tarihi, 60 ıncı yaş gününü 6 ay geçen gün olacaktır.

(c) Uçuş mühendisleri için 12 ay süre ile geçerlidir.

(2) 2 nci sınıf sağlık sertifikaları;

(a) 40 yaşını dolduruncaya kadar 60 ay, sonrasında 50 yaşını dolduruncaya kadar 24 ay, 50 yaş sonrasında ise 12 ay süre ile geçerlidir.

(b) 40 ıncı yaş gününden önce yapılan 2 nci sınıf muayenelerde, sağlık sertifika bitiş tarihi 42 inci doğum gününü geçemez.

(c) 50 nci yaş gününden önce yapılan 2 nci sınıf muayenelerde, sağlık sertifika bitiş tarihi 51 inci doğum gününü geçemez.

**T.C.**  
**ULAŞTIRMA BAKANLIĞI**  
**Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü**

(3) Sağlık muayenesi tamamlanarak “ICAO Ek 1 ve JAR FCL 3’e göre uçuşa elverişlidir” kararı verilen pilot adayları veya pilotlara sağlık muayenesine uygun sınıfta sağlık sertifikası düzenlenir.

(a) 1 inci sınıf pilot adayları ve pilotlar için, 1 inci sınıf sağlık sertifikası düzenlenir. Sertifika üzerine 1 inci sınıf ile birlikte 2 inci sınıf bitiş tarihi de kaydedilir.

(b) Uçuş mühendisi adayları ve uçuş mühendislerine 1 inci sınıf sağlık muayenesi yapılır. “ICAO Ek 1 ve JAR FCL 3’e göre uçuşa elverişlidir” kararı verilen durumlarda 1 inci sınıf sağlık sertifikası düzenlenerek, yalnızca 1 inci sınıf sertifika bitiş tarihi kaydedilir.

(c) 2 nci sınıf pilot adayları ve pilotlar için, 2 nci sınıf sağlık sertifikası düzenlenir. Sertifika üzerine 2 nci sınıf bitiş tarihi kaydedilir.

(d) Sertifika üzerine kaydedilmesi gereken muayene tarihi, ilgili muayenenin tamamlandığı ve “ICAO Ek 1 ve JAR FCL 3’e göre uçuşa elverişlidir” kararının verildiği tarih olmalıdır.

(4) Periyodik muayeneler (yeniden geçerli kılma veya yenileme muayeneleri);

(a) Yeniden Geçerli Kılma: Periyodik sağlık muayenesi, bir önceki sağlık sertifika bitiş tarihinden 45 gün önceki dönem içinde gerçekleştirilirse, yeni sağlık sertifikası düzenlenirken, (1) inci ve (2) nci maddelerde belirtilen süreler, bir önceki sağlık sertifika bitiş tarihinden itibaren hesaplanır.

(b) Yenileme: Periyodik sağlık muayenesi, bir önceki sağlık sertifika bitiş tarihinden sonra gerçekleştirilirse, yeni sağlık sertifikası düzenlenirken, (1) inci ve (2) nci maddelerde belirtilen süreler, sağlık muayenesinin tamamlandığı günden itibaren hesaplanır.

(5) Sağlık sertifikalarının geçerlilik süresi, klinik olarak gerekli olan durumlarda SHGM Hava Sağlık Bölümü (AMS) veya SHGM tarafından yetkilendirilmiş havacılık tıp merkezleri (AMC) veya SHGM tarafından yetkilendirilmiş uçuş tabipleri (AME) tarafından azaltılabilir. Bu durumda sağlık sertifikasına “TML (Yalnızca ..... ay geçerlidir)” kısıtlaması kaydedilir.

(6) 1 inci veya 2 nci sınıf sağlık sertifikalarının düzenlenmesine ilişkin işlemler;

(a) 1 inci veya 2 nci sınıf ilk sağlık muayeneleri SHGM tarafından yetkilendirilmiş havacılık tıp merkezlerince gerçekleştirilir. Sağlık muayenesinin tamamlanarak “ICAO Ek 1 ve JAR FCL 3’e göre uçuşa elverişlidir” kararının verildiği durumlarda, pilot adayları veya pilotlar, sağlık sertifikası düzenlenmesine ilişkin, SHGM’ne müracaat ederler. SHGM Hava Sağlık Bölümü tarafından, ilgiliye ait tıbbi standart evraklar ve tetkikler incelenir. “ICAO Ek 1 ve JAR FCL 3’e göre uçuşa elverişlidir” kararının onaylandığı durumlarda, ilgili sınıfta sağlık sertifikası SHGM Hava Sağlık Bölümü tarafından düzenlenir.

(b) 2 nci sınıf sağlık sertifikasına sahip olup, 1 inci sınıf sağlık sertifikası için müracaat edecek pilotlar, SHGM tarafından yetkilendirilmiş havacılık tıp merkezlerindeki 1 inci sınıf ilk sağlık muayenesine girerler. Sağlık muayenesinin tamamlanarak “ICAO Ek 1 ve JAR FCL 3’e göre 1 inci sınıf kapsamında uçuşa elverişlidir” kararının verildiği durumlarda, sağlık sertifikası düzenlenmesine ilişkin, SHGM’ne müracaat ederler. SHGM Hava Sağlık Bölümü tarafından, ilgiliye ait tıbbi standart evraklar ve tetkikler incelenir. “ICAO Ek 1 ve JAR FCL 3’e göre 1 inci sınıf kapsamında uçuşa elverişlidir” kararının onaylandığı durumlarda, sağlık sertifikası SHGM Hava Sağlık Bölümü tarafından düzenlenir.

**T.C.**  
**ULAŞTIRMA BAKANLIĞI**  
**Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü**

(c) 1 inci veya 2 nci sınıf periyodik (yeniden geçerli kılma veya yenileme) sağlık muayeneleri SHGM tarafından yetkilendirilmiş havacılık tıp merkezlerince gerçekleştirilir. Sağlık muayenesinin tamamlanarak "ICAO Ek 1 ve JAR FCL 3'e göre uçuşa elverişlidir" kararının verildiği durumlarda, ilgili sınıfta sağlık sertifikası, havacılık tıp merkezi yetkili uçuş tabibi (AME) tarafından düzenlenerek ilgiliye teslim edilir.

(d) Sağlık sertifikalarında kısıtlama uygulamaları;

1) Yetkili havacılık tıp merkezlerince getirilebilecek kısıtlamalar:

TML (Yalnızca ..... ay geçerlidir),

VDL (Düzeltilici mercek takacak ve yedek gözlük bulunduracaktır),

VML (Multifokal mercek takacak ve yedek gözlük bulunduracaktır),

VNL (Yakın görüş için gözlük takacak ve yedek gözlük bulunduracaktır),

2 nci sınıf pilotlarda renkli görüş yetersizliği durumunda VCL (Yalnızca gündüz geçerlidir),

1 inci sınıf hamile pilotlar için OML (Yalnızca nitelikli yardımcı pilot ile birlikte veya yardımcı pilot olarak geçerlidir : Operasyonda çoklu uçuş ekibi),

RXO (Oftalmoloji uzmanı muayenesi gerektirir),

FEV (Uçuş mühendisi görevleri için 6 ay ek periyod geçerlidir),

kısıtlamaları SHGM Hava Sağlık Bölümü veya yetkili havacılık tıp merkezi tarafından getirilebilir ve sağlık sertifikasına kaydedilir.

Bu kısıtlamalardan yalnızca VNL, VDL, VML ve 1 inci sınıf hamile pilotlar için OML kısıtlamaları, gerekli sağlık koşulları sağlandığı takdirde, SHGM Hava Sağlık Bölümü veya yetkili havacılık tıp merkezi tarafından sağlık sertifikasından kaldırılabilir. Diğer tüm kısıtlamalar, yalnızca SHGM Hava Sağlık Bölümü tarafından sağlık sertifikasından kaldırılabilir.

2) Yalnızca SHGM tarafından getirilecek kısıtlamalar:

"2 nci sınıf pilotlarda renkli görüş yetersizliğinde VCL haricindeki hallerde" VCL (Yalnızca gündüz geçerlidir),

"1 inci sınıf hamile pilotlar için OML haricindeki hallerde" OML (Yalnızca nitelikli yardımcı pilot ile birlikte veya yardımcı pilot olarak geçerlidir : Operasyonda çoklu uçuş ekibi),

OFL (Yalnızca uçuş mühendisi görevleri için geçerlidir),

OCL (Yalnızca yardımcı pilot olarak geçerlidir),

OSL (Yalnızca emniyet pilotu ile birlikte ve çift kumandalı hava aracında geçerlidir),

OAL (Belirtilmiş hava aracı tipi ile kısıtlanmıştır),

OPL (Yalnızca yolcusuz geçerlidir),

APL (Yalnızca onaylanmış protezlerle birlikte geçerlidir),

**T.C.**  
**ULAŞTIRMA BAKANLIĞI**  
**Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü**

APL (Yalnızca onaylanmış protezlerle birlikte geçerlidir),  
AHL (Yalnızca onaylanmış el kontrolleriyle birlikte geçerlidir),  
AGL (Yalnızca onaylanmış göz korumasıyla birlikte geçerlidir),  
SSL (Belirlenmiş özel kısıtlamalar),  
SIC (Özel talimatlar-AMS ile irtibat kurulmalıdır),  
AMS (Yeniden sertifikasyon yalnızca AMS tarafından yapılabilir),

REV (Gözden geçirme prosedürünün ardından verilmiş sağlık sertifikası, özel talimatlar uygulanabilir, AMS ile irtibat kurulabilir),

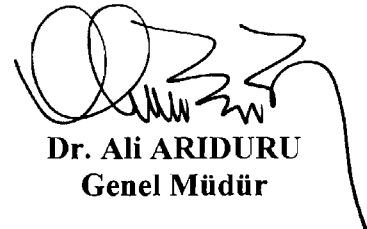
kısıtlamaları yalnızca SHGM Hava Sağlık Bölümü tarafından getirilir ve sağlık sertifikalarına kaydedilir. Gerekli sağlık koşulları sağlandığı takdirde yalnızca SHGM Hava Sağlık Bölümü tarafından sağlık sertifikasından kaldırılabilir.

3) 1 inci veya 2 inci sınıf sağlık muayeneleri sonucunda, yetkili havacılık tıp merkezi tarafından "ICAO Ek 1 ve JAR FCL 3'e göre" yapılan değerlendirme sonucunda, yalnızca SHGM tarafından getirilebilecek kısıtlamalardan birisi veya bir kaçı ile uçuşa elverişlilik öneriliyor ise, "Sağlık Sertifikasına İlk Defa Kısıtlama Getirilişi Bildirimi (Tıbbi Standart Evrak No.167)" düzenlenir. Ayrıca duruma ilişkin bir rapor hazırlanır. Tüm tıbbi standart evraklar ve tetkikler ile birlikte SHGM'ne gönderilir. Yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda, kısıtlama ile uçuşa elverişlidir kararı onaylanır ise, SHGM Hava Sağlık Bölümü tarafından ilgili kısıtlama kaydedilerek sağlık sertifikası düzenlenir.

4) Sağlık sertifikasında kısıtlama mevcut olan 1 inci veya 2 nci sınıf periyodik sağlık muayenelerinde "ICAO Ek 1 ve JAR FCL 3'e göre" yapılan değerlendirme sonucunda, yetkili havacılık tıp merkezi tarafından, yalnızca SHGM'nce kaldırılabilir bir veya birkaç kısıtlamanın kaldırılması öneriliyor ise yeni sağlık sertifikası, mevcut olan kısıtlamalar kaydedilerek düzenlenir. Ancak duruma ilişkin bir rapor hazırlanır. Tüm tıbbi standart evraklar ve tetkikler ile birlikte SHGM'ne gönderilir. Yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda, kısıtlamanın kaldırılması onaylanır ise, SHGM Hava Sağlık Bölümü tarafından ilgili kısıtlama veya kısıtlamalar iptal edilerek sağlık sertifikası yeniden düzenlenir.

5) VNL, VDL, VML ve 1 inci sınıf hamile pilotlar için OML kısıtlamaları yetkili havacılık tıp merkezi tarafından kaldırılabilir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

  
**Dr. Ali ARIDURU**  
**Genel Müdür**

**DAĞITIM:**

Gereği:

Tüm Yetkili Havacılık Tıp Merkezleri

Bilgi:

Tüm Havayolu İşletmeleri